

Nem vált be a gyűjtőszigetes szelektív hulladékgyűjtés a Balaton-felvidéken: műanyag, papír és üveg helyett lomtanítási hulladékot, építési törmelékot, de még macskatemetet is találtak a kukákban a szolgáltató munkatársai. A tapasztalatok szerint az önkormányzatok egy része sem partner a személtelhelyezés kulturálttá tételében, így a szőlőhegyek nyaralóinak szemete is gyakran az út szélére kerül.

Nyaranta háromszor annyi a turisták miatt a kommunális hulladék a Balaton-felvidéken, mint a téli hónapokban, és úgy tűnik, a személtelhelyezés terén az emberek rossz szokásain nehéz változtatni. Évek óta megszokott rettentő kép az, hogy a csodálatos panorámájú szőlőhegyeken, az erdőkben illegális személtlerakók jönnek létre, de a szolgáltató által eladott „hivatalos” tárolózsákok is gyakran az út szélére kerülnek, ahol kóbor kutyák, erdei állatok marcangolják szét azokat.

Kiderült az is, hogy a térség harminc településén és a külterületeken szemétszállítással foglalkozó Balatonfüredi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. üveg, papír és műanyag tárolására szolgáló szelektív hulladékgyűjtői is „köz-prédának” számítottak. Leginkább vegyes háztartási és lomtanítási hulladékkal, építési törmelékekkel tömték tele, de macskatemetet is találtak már bennük – így a gyűjtők nagy részét megszüntette a szolgáltató. A társaság Balatonfüreden a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés lehetőségét biztosítja most az állandó lakosok részére, a falvakban pedig különféle méretű kukákra szerződhet velük a lakosság.

Aszófó, Csopak, Tihany, Dörgicse, Kővágóörs, Köveskál, Mindszentkál, Szentbékáll, Nagyvázsöny, Révfülöp – csak néhány az érintett területen található települések közül. Mindegyikük hatalmas turisztikai vonzerővel bír. A falvakhoz tartozó külterületeken, a szőlőhegyi nyaralókban nyaranta tízezrek élnek ideiglenesen, és náluk is képződik szemét. A külterületi nyaralók tulajdonosai az önkormányzatoknál, strandokon, kijelölt benzinkutaknál emblémás zsákot vásárolhatnak, és abban helyezhetik el szemetüket. Az önkormányzatok pedig kijelölhetnek gyűjtőpontokat, ahová az emblémás zsákokat elhelyezhetik. Ezekről a

helyekről hetente egy alkalommal szállítja el a hulladékot a szolgáltató. Elvben jól működhetne, de a gyakorlat egész más. Nem könnyű még az emblémás kukászsák beszerzése sem, amelynek megvásárlásával a szállítás és ártalmatlanítás költségét fedezi a vevő.

Tapasztalatunk szerint például Mencshely önkormányzata árul ugyan kukászsákot, de nyaranta az önkormányzat többnyire a polgármester heti egy fogadóórájának idején van nyitva, Dörgicse önkormányzata nem tart zsákot, az ügyintézők a balatonakali strandra küldik el a vásárlókat. Sajnos gyakorta látni a főutak szélére kirakva ezeket a szeméttel megpakolt zsákokat.

Arra a kérdésünkre, hogy miért láthatók a frekventált, Balaton-felvidéki panorámás utak szélén a szolgáltató emblémájával ellátott szemeteszsákok, Jung Csilla, a Balatonfüredi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. ügyvezetője azt válaszolta: ahol az önkormányzat nem jelölt ki gyűjtőpontot sem, ott az ingatlanulajdonosok lehetőleg a szállítást megelőző napon a belterületi útszakaszokon helyezhetik el a zsákokat, olyan helyeken, ahová a hulladékgyűjtő autó be tud hajtani.

A tapasztalatok szerint az önkormányzatok sokszor azért nem hozzák létre lerakóikat, mert nem kívánják a belterületükön kezelni a szemetet. Így viszont a környezetüket szennyezik. A Mencshelyhez tartozó Halom-hegyen, ahol korábban az önkormányzat nem működtetett gyűjtőt, hatalmas illegális lerakó jött létre. Ezt megunva tavalyelőtt a nyaralótulajdonosok – a turisztikai idény elmúltával – a szemétdomb helyén egy pléh Krisztust emeltek, amely azóta is szeméttmentes környezetben gyönyörködte az arra járókat.

Újabb probléma az, hogy sok nyaraló nem vásárol emblémás zsákot, hanem egyszerű – a szállítás, ártalmatlanítás költségét nem fedező – szatyrokban teszi ki a szemetét az önkormányzati gyűjtőkbe vagy éppen az utak szélére. Az útszéli zsákokat vadak, kóbor kutyák marcangolják szét, így lesz szemetes a kiemelt turisztikai vonzerővel bíró Balaton-felvidék és a Káli-medence. Megtudtuk azt is, hogy a szolgáltató elszállítja ugyan a nem emblémás zsákokat is az önkormányzati gyűjtőkbe és az út széléről, ám annak költségét kiszámlázza az adott önkormányzatoknak. Ennek díja köbméterenként nettó 2500 forint.

A szolgáltató sokévi próbálkozását egy, a társaságnál dolgozó szemétszállítási szakember úgy kommentálta: „Tyúklépésekben haladunk előre.” Mint mondta, igaz, hogy a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés kevesebb lakos számára elérhető, de tisztább rendszer, mint a közterületi szelektív hulladékgyűjtés. Szerinte a középkorosztályt és az idősebbeket nehéz rábírní a megfelelő szeméttelhelyezésre, de annak fontossága már megjelenik az óvodai, iskolai

képzésben.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park területén nemrég Nagykapornakon és Misefán szerveztek szemétszedést. A két falu bel- és külterületén 112 önkéntes 49 zsák szemetet gyűjtött össze. A természetvédelmi őrszolgálatuk Nagycsepelyen, az erdőben bukkant rá egy bokorba akadt, spanyol nyelvű felirattal, betlehemi csillaggal, illetve három koronával díszített, csillag alakú léggömbre. Mint kiderítették, a „Gracias Reyes Magos” feliratú lufi valószínűleg Spanyolországból érkezett hozzánk, és a hagyományos, háromkirályok ünnepének nevezett fesztiválon engedhették a levegőbe. A „nagyon aranyos”, de kicsit sem környezetkímélő fóliálufi legkevesebb 1500 kilométert utazott a szelek szárnyán ismeretlen magasságban, mire hazánkba érkezett szemétnek – olvasható a nemzeti park honlapján.

(Magyar Idők)